

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/72/2020
Identifikačné číslo spisu: 6315208220
Dátum vydania rozhodnutia: 01.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Sluk
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6315208220.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne L., bývajúcej v K., zastúpenou JUDr. Peter Tonhauser, advokát, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie SNP 17, IČO: 47 234 725 proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o 3 298,50 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9C/3/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. novembra 2019, sp. zn. 17Co/333/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala od žalovaného zaplata sumy 3 298,50 € s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že pracovnou zmluvou z 01. júla 1992 vznikol medzi ňou a Okresným úradom Brezno pracovný pomer s funkciou hlavného referenta na katastrálnom odbore. V dôsledku reorganizácie štátnej správy podľa zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov dohodou o zmene štátnozamestnaneckého pomeru zo dňa 12. septembra 2013 bola žalobkyňa s účinnosťou od 01. októbra 2013 trvalo preložená zo služobného úradu Správa katastra Banská Bystrica, s miestom výkonu štátnej služby Správa katastra Brezno, pod služobný úrad Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, s miestom výkonu štátnej služby Okresný úrad Brezno, katastrálny odbor, oddelenie zápisov práv k nehnuteľnostiam, kde bola prijatá na pozíciu hlavný referent a zaradená do 4. platovej triedy, napriek tomu, že podľa skutočne vykonávanej najnáročnejšej činnosti, definovanej ako samostatné odborné činnosti alebo samostatné vykonávanie ucelených agend s rozhodovacou právomocou na príslušnom úseku štátnej služby, jej prislúchal plat podľa 5. platovej triedy určenej zákonom č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 400/2009 Z. z.“). Predmetom konania nebolo zaradenie žalobkyne do vyššej platovej triedy, ale peňažný nárok na doplatenie platu za obdobie október 2012 až september 2015.

2. Okresný súd Brezno rozsudkom z 12. októbra 2018, č. k. 9C/3/2016-286 čiastočne vyhovel žalobe o zaplatenie 3 298,50 € s prísľušenstvom vo forme úroku z omeškania tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni nedoplatok na plate vo výške 3 093,43 € spolu s úrokom z omeškania podľa Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka vždy odo dňa splatnosti časti prisúdenej pohľadávky. Vo zvyšku, pokiaľ sa domáhala žalobkyňa zaplatenia sumy až vo výške 3 298,50 € spolu s úrokom z omeškania, žalobu zamietol (v podrobnostiach vid' výrok písomného vyhotovenia rozsudku súdu prevej inštalácie).

2.1. K námietke žalovaného o nedostatku právomoci súdu rozhodnúť spor medzi žalobkyňou a jej služobným úradom súd prevej inštalácie uviedol, že o zaradení štátneho zamestnanca do funkcie a príslušnej platovej triedy podľa zákona č. 400/2009 Z. z. rozhoduje služobný úrad, ale o nároku na doplatenie rozdielu na plate medzi 4. platovou triedou, v ktorej bola žalobkyňa zaradená a 5. platovou triedou, o ktorej žalobkyňa tvrdí, že zodpovedá opisu najnáročnejšej pracovnej činnosti, ktorú vykonávala, je príslušný rozhodnúť súd podľa § 125 zákona č. 400/2009 Z. z. ako o nároku zo štátnozamestnaneckého vzťahu.

2.2. Za nesporné skutkové zistenia označil súd prevej inštalácie spôsob vzniku pracovného a služobného pomeru medzi žalobkyňou a žalovaným, výkon funkcie hlavného referenta žalobkyňou s platom podľa 4. platovej triedy, že žalobkyňa spĺňa kvalifikačné predpoklady aj na výkon práce zaradenej do 5. platovej triedy podľa zákona č. 400/2009 Z. z. a za spornú otázku správnosti zaradenia žalobkyne do príslušnej funkcie a platovej triedy.

Pre posúdenie skutočností, či žalobkyni bol za rozhodné žalované obdobie október 2012 až september 2015 vyplácaný plat v súlade so zákonom č. 400/2009 Z. z., považoval súd prevej inštalácie za rozhodujúci charakter činností vykonávaných žalobkyňou. Prvoinštančný súd skúmal, či najnáročnejšie činnosti vykonávané žalobkyňou zodpovedajú platovej triede 4 alebo platovej triede 5 podľa zákona č. 400/2009 Z. z.

2.3. V charakteristike pre 4. platovú triedu je najnáročnejšia činnosť vymedzená tak, že sa jedná o odbornú činnosť vyžadujúcu spoluprácu s inými organizačnými útvarmi aj mimo služobného úradu a že ide o vybavovanie odbornej agendy vo vymedzenom úseku tvoriacej podklad na riadenie, na rozhodovanie alebo na kontrolu v rámci viacerých organizačných útvarov. Takto je vymedzená najnáročnejšia činnosť v opise štátnozamestnaneckého miesta tvoriaceho súčasť služobnej zmluvy žalobkyne, a to počnúc opisom z 29. 04. 2010. V opise štátnozamestnaneckého miesta s dátumom 28. 05. 2009, s názvom funkcie hlavný referent, v 4. platovej triede sa najnáročnejšia činnosť vykonávaná žalobkyňou označovala ako samostatné odborné činnosti alebo samostatné vykonávanie ucelených agend s rozhodovacou právomocou na príslušnom úseku štátnej služby; samostatné činnosti vyžadujúce spoluprácu aj s inými organizačnými útvarmi v služobnom úrade. Žalobkyňa od roku 2009 vykonáva činnosti rovnakého druhu, ktoré súd prevej inštalácie na základe dôkazov vykonaných v konaní podriadil pod charakteristiku „samostatná odborná činnosť vo vymedzenom úseku“ z dôvodu, že na úseku zápisu práv k nehnuteľnostiam koná žalobkyňa samostatne bez akýchkoľvek pokynov a bez spolupráce s inými organizačnými útvarmi. Žalobkyňa si musí vytvoriť vlastný úsudok o tom, či na základe jej predložených listín (rozhodnutie o povolení vkladu, verejná či iná listina) možno previesť zápis práv do katastra nehnuteľností, a to nielen z hľadiska, či listiny spĺňajú zákonné náležitosti vymedzené § 42 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností (katastrálny zákon), ale ich posudzuje aj z hľadiska súvisiacich právnych predpisov a skúma aj to, či povolením zápisu nedôjde k porušeniu práv účastníkov právnych vzťahov k dotknutým nehnuteľnostiam. Pre „odbornú činnosť“ v zmysle charakteristiky pre 4. platovú triedu sa vyžaduje spolupráca. Žalobkyňa pri výkone svojej práce nespôsobuje s inými útvarmi služobného úradu, ani so subjektami mimo služobného úradu. Žalovaný nesprávne interpretuje pojem spolupráca, za spoluprácu nie je možné považovať, ak oslovený adresát reaguje na žalobkyňou zistený nesúlad v predložených listinách. Za spoluprácu by bolo možné považovať len aktívnu účasť inej osoby či

organizačného útvaru pri riešení toho ktorého prípadu, ktorý je pridelený žalobkyni.

Ani výstupy žalobkyne, t. j. či prevedie alebo neprevedie zápis, nie sú nikým kontrolované, teda za výstupy zodpovedá sama žalobkyňa, z čoho súd vyvodil, že za rozhodnú dobu vykonávala odbornú činnosť vo vymedzenom úseku žalobkyňa samostatne, preto jej mal byť vyplácaný plat určený pre 5. platovú triedu. Rovnaká činnosť, akú v rozhodnom období žalobkyňa vykonávala, bola v opise štátnozamestnaneckého miesta z 28. 05. 2009 charakterizovaná

ako samostatná odborná činnosť, a to na základe analýzy pracovných činností vykonanej práve zamestnávateľom žalobkyne v zmysle zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe. Bez zmeny pracovných povinností žalobkyne nebol dôvod meniť charakter najnáročnejšej činnosti v opise štátnozamestnaneckého miesta. Napriek tomu k zmene opisu najnáročnejšej činnosti vykonávanej žalobkyňou došlo už 29. 04. 2010, ale zostalo nevysvetlené, z akého dôvodu

sa tak stalo. Z výpovede svedka W. súd vyvodil, že k tejto zmene došlo len

„z rozpočtových dôvodov“. Za podstatné zistenie súd prvej inštancie považoval, že zamestnanci vykonávajúci rovnakú pracovnú činnosť ako žalobkyňa, sú na Okresnom úrade Bratislava zaradení do 5. platovej triedy s funkciou radca a opisom najnáročnejšej činnosti - samostatná odborná činnosť na úseku katastra nehnuteľnosti. Za neprípustné považoval súd prvej inštancie odlišné odmeňovanie zamestnancov vykonávajúcich rovnakú pracovnú činnosť pre toho istého zamestnávateľa - štát, keď sú odmeňovaní z jedného a toho istého zdroja.

2.4. Žalovaný namietal výšku uplatneného nároku s tým, že žalobkyňa pri výpočte rozdielu medzi platom v 4. a 5. platovej triede nezohľadnila napríklad čerpanie dovolenky,

či obdobie pracovnej neschopnosti a iné faktory ovplyvňujúce výšku platu. Žalovaný predložil súdu vlastný výpočet rozdielu medzi platovými triedami, z ktorého bolo zistené, že rozdiel medzi funkčným platom v 4. a 5. platovej triede u žalobkyne činí 3 093,43 € a súd vyhovel žalobe len do tejto sumy, keďže žalobkyňa spôsob výpočtu jej možného peňažného nároku žalovaným nespochybnila.

2.5. Nárok žalobkyne podriadil súd prvej inštancie pod ustanovenia zákona č. 400/2009 Z. z., ktorý v § 59 ods. 1 písm. b) ustanovuje, že štátny zamestnanec má právo na plat podľa tohto zákona a ďalšie ustanovenia zákona o štátnej službe určujúce obsah služobnej zmluvy, spôsob opisu štátnozamestnaneckého miesta a určenia funkčného platu. Súd prvej inštancie odmietol argumentáciu žalovaného, že sa podanou žalobou žalobkyňa domáha náhrady škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka a jej nárok je čiastočne premlčaný pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Námietku premlčania vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú, keď sa žalobkyňa v konaní domáhala doplatenia platu za obdobie od októbra 2012 do septembra 2015 a žaloba bola na súd podaná 30. októbra 2015. Plat za mesiac október 2012 bol splatný 12. 11. 2012. Od tohto dňa začala plynúť trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka a uplynula by až dňa 12. 11. 2015, z čoho vyplýva, že žaloba podaná na súd 30. októbra 2015 bola podaná včas.

2.6. Zákon č. 400/2009 Z. z. v § 120 pri splatnosti funkčného platu odkazuje na § 129 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej aj „Zákonník práce“), ktorý určuje, že mzda je splatná pozadu za mesačné obdobie. V pracovnom poriadku z februára 2010 bol výplatný termín služobným úradom určený na 12. deň v mesiaci a v Kolektívnej zmluve pre zamestnancov v štátnej službe na rok 2013, 2014 a 2015 sa za výplatný termín určil 10. deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Tým, že žalovaný nevyplácal žalobkyni plat podľa zákona, ale v nižšej sume, dostal sa do omeškania so splnením peňažného dlhu a žalobkyni vznikol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 4 Zákonníka práce nárok aj na úroky z omeškania vo výške podľa vykonávacieho predpisu vládneho nariadenia

č. 87/1995 Z. z. Tento záver je potvrdený aj rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/76/2011 z 31. mája 2012. Žalobkyňa si nesprávne uplatňovala úroky z omeškania od prvého dňa nasledujúceho mesiaca, preto bol aj nárok na úroky z omeškania čiastočne posúdený ako nedôvodný.

3. Na odvolanie žalovaného (proti vyhovujúcemu výroku a výroku o trovách konania) Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 14. novembra 2019, sp. zn. 17Co/333/2018 (ďalej aj „odvolací súd“)

rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým čiastočne žalobe vyhovel potvrdil [§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]; zmenil výrok o nároku žalobkyne na náhradu trov konania tak, že ho priznal v rozsahu 87,56% a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3.1. V reakcii na uplatnené odvolacie dôvody vymedzené odvolacími námietkami odvolací súd v odvodnení rozsudku mimo iného uviedol: „Žalobkyňou tvrdený peňažný nárok mal vzniknúť v období od októbra 2012 do septembra 2015, kedy bol účinný zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z tohto dôvodu bolo potrebné posudzovať právne vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným podľa tohto zákona, z ktorého vychádzal aj súd prvej inštancie. Žalobkyňa je štátnym zamestnancom vykonávajúcou štátnu službu v štátnozamestnaneckom pomere k štátu a žalované Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je služobným úradom žalobkyne. Právo na plat podľa zákona o štátnej službe

je nárokom vyplývajúcim zo štátnozamestnaneckého vzťahu. Podľa § 125 zákona č. 400/2009 Z. z. spory medzi štátnym zamestnancom a služobným úradom o nároky zo štátnozamestnaneckých vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy.

Právomoc súdu v čase začatia tohto sporu upravoval § 7 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných

a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Aj vzťah založený zákonom č. 400/2009 Z. z. je vzťahom pracovnoprávnym, o čom svedčí ustanovenie § 120 zákona č. 400/2009 Z. z. o primeranom použití vymenovaných ustanovení Zákonníka práce na štátnozamestnanecké vzťahy podľa zákona o štátnej službe. Tento záver je možné vyvodiť aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/31/2008 z 26. februára 2009, ktorý za pracovnoprávny vzťah považoval aj vzťahy založené zákonom č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/267/2013 z 27. augusta 2014, v ktorom sa posudzovali právne vzťahy medzi štátnym zamestnancom v štátnej službe a služobným úradom. Ak v čase začatia konania bola daná právomoc súdu na prejednanie tohto sporu, k strate právomoci súdu v zmysle § 470 ods. 2 C. s. p. nemohlo dôjsť ani nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku. Právomoc všeobecného súdu rozhodnúť o doplatení platu štátneho zamestnanca

nie je podľa názoru odvolacieho súdu vylúčená ani podľa Civilného sporového poriadku, ktorý definuje právomoc súdu v § 3 a 4 tak, že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

Iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon. Zákon č. 400/2009 Z. z. v § 125 výslovne ustanovuje, že spor medzi štátnym zamestnancom a služobným úradom o nároky zo štátnozamestnaneckých vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy. Spor medzi štátnym zamestnancom a jeho služobným úradom je súkromnoprávny spor, ktorého rozhodnutie je výslovne zverené súdom. Oprávnenie súdu posúdiť aj takú otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193 je zakotvené priamo v § 194 ods. 1 C. s. p.

Odvolací súd súhlasí s názorom žalovaného, že o zaradení štátneho zamestnanca do platových tried a o výške jeho platu rozhoduje služobný úrad. V spore o zaplatenie nedoplatku platu štátneho zamestnanca je však súd oprávnený preskúmať správnosť zaradenia štátneho zamestnanca do konkrétnej platovej triedy ako prejudiciálnej otázky,

čo potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/31/2008

z 26.02.2009, kde je uvedené „krajský súd, ktorý rozhodoval o odvolaní odporkyne vychádzal z toho, že ide o vec patriacu do právomoci súdov vzhľadom k tomu, že navrhovateľ vyvodzoval svoj nárok z pracovnoprávneho vzťahu, keďže vyššie uvedené právne úpravy nezakotvujú oprávnenie súdu určovať zaradenie zamestnanca do príslušnej platovej triedy, platového stupňa, rozhodovať o príplatkoch, určení osobného platu a v konečnom dôsledku o určení funkčného platu, ale práve naopak, tieto právne úpravy priznávajú oprávnenie a povinnosť zamestnávateľa (§ 55 ods. 7 zákona č. 313/2001 Z. z., §§ 4 až 7 zákona č. 553/2003 Z. z.) rozhodovať o zaradení zamestnanca podľa príslušných právnych predpisov, nemožno považovať rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne. Zároveň treba prisvedčiť správnosti záveru odvolacieho súdu, že súd je oprávnený rozhodovať, resp. iba preskúmať

správnosť takéhoto zaradenia zamestnanca do príslušnej platovej triedy, platového stupňa, tarifného platu a funkčného platu, o ktorom rozhodol zamestnávateľ⁴. Odvolací súd je toho názoru, že i keď sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto rozhodnutí vyjadroval k právomoci súdu vo vzťahu k zamestnancom podľa zákona č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe, je toto rozhodnutie pre posúdenie právomoci súdu rozhodovať o nárokoch zamestnancov v štátnej službe použiteľné.

Predmetom konania posudzovanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 2Cdo/267/2013 boli práve mzdové nároky štátneho zamestnanca voči služobnému úradu vyplývajúce zo zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe. Rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 2Cdo/267/2013 svedčí o právomoci súdu rozhodovať o nedoplatku na plate štátneho zamestnanca podľa zákona o štátnej službe.

O možnosti preskúmať súdom správnosť zaradenia zamestnanca do príslušnej platovej triedy zamestnávateľom v spore o nárok na doplatenie rozdielu medzi tarifným platom pre tú ktorú platovú triedu svedčí aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/288/2012 z 23. apríla 2014 vzťahujúce sa síce k zákonu č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe, ale podľa názoru odvolacieho súdu aplikovateľné aj na spory podľa zákona o štátnej službe.

Na rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/288/2012 pri riešení právnej otázky, či pre zaradenie zamestnanca do platovej triedy je rozhodujúce, akú činnosť mal zamestnanec podľa opisu činnosti vykonávať alebo akú činnosť zamestnanec aj skutočne vykonával odkazuje Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 10. októbra 2019 sp. zn. 3Cdo/80/2018, predmetom ktorého bolo práve doplatenie platu ako rozdielu medzi platovými triedami 8 a 9 pre štátneho zamestnanca podľa zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe.

Uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potvrdzujú správnosť záveru súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje odvolací súd, že právomoc súdu prejednať spor o doplatenie platu štátnemu zamestnancovi je daná právomoc súdu. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku nebol uplatnený dôvodne.

... Súd prvej inštancie vyhovel žalobe aj v časti uplatnených úrokov z omeškania odo dňa splatnosti rozdielu na brutto plate za ten ktorý mesiac. Žalovaný nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/76/2011 z 31. mája 2012 je aplikovateľné na prejednávanú vec z dôvodu, že predmetom uvedeného konania boli iné nároky - neplatné skončenie štátnozamestnaneckého pomeru a náhrada funkčného platu. Žalovaný poukazyval na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I opierajúce sa o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/160/2011 z 10.10.2012, podľa ktorého sa žalovaný dostane do omeškania s plnením peňažného záväzku (náhrady mzdy pri neplatnom skončení štátnozamestnaneckého pomeru) až márnym uplynutím lehoty na plnenie určenej v rozsudku.

Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Košice II, v ktorej veci konal Najvyšší súd Slovenskej republiky pod sp. zn. 2Cdo/76/2011 nebol nárok z neplatného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru, ale nárok na náhradu platu počas trvania štátnozamestnaneckého pomeru. Najvyšší súd Slovenskej republiky výslovne uviedol, že aj pri štátnozamestnaneckom pomere je potrebné vychádzať aj bez výslovného odkazu zákona

č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe na § 1 ods. 4 Zákonníka práce z toho, že ak zamestnávateľ mešká s výplatom platu a plat neposkytne v dohodnutej dobe a v prípade absencie takejto dohody najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca, je v omeškaní, pretože aj zákon o štátnej službe odkazuje na ustanovenia § 129 až 132 Zákonníka práce upravujúce splatnosť mzdy a splatnosť náhrady mzdy. Práve splatnosť náhrady mzdy je tou právnou skutočnosťou, na základe ktorej môže oprávnený zamestnanec požadovať od zamestnávateľa úrok z omeškania v prípade neplatenia platu riadne a včas. Podľa tohto rozhodnutia prináleží aj štátnemu zamestnancovi úrok z omeškania odo dňa splatnosti mzdy alebo náhrady mzdy za každý jednotlivý mesiac osobitne, nie až od uplynutia lehoty na plnenie podľa rozsudku súdu.“

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. a/ a f/ CSP a tiež § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

4.1. Na odôvodnenie argumentácie, podľa ktorej v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. a/ a f/ CSP, uviedol, že zastáva názor, že v zmysle ustálenej judikatúry súd nemá právomoc rozhodovať o zaradení zamestnanca do konkrétnej platobnej triedy, a preto nemá ani právomoc priznať žalobkyni nárok na platový rozdiel vyplývajúci zo štátnozamestnaneckého pomeru. V tejto súvislosti poukázala na neodôvodnene podanú sťažnosť žalobkyne, ktorou sa voči služobnému úradu domáhala preradenia do 5 platobnej triedy, kde nebolo konštatované nesprávne zaradenie žalobkyne do platobnej triedy vo vzťahu k činnosti, ktorú vykonávala. V dôsledku toho tu nevznikol právny titul na vyplatenie platobného rozdielu. Žalovaný zastáva tiež názor, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštancie, je vzájomne protirečivé (rozporné) a tak v rozpore s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru i práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy s odkazom na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 33/12, III. ÚS 307/2012, III. ÚS 119/03) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/265/2009, keď sa v ňom na jednej strane konštatuje (v zhode s názorom žalovaného i súdu prvej inštancie), že podľa zákona o štátnej službe o zaradení štátneho zamestnanca do funkcie a príslušnej platobnej triedy rozhoduje služobný úrad a na strane druhej odvolací súd zastáva názor, že súd je oprávnený preskúmať správnosť zaradenia štátneho zamestnanca do konkrétnej platovej triedy, a preto si prejudiciálne túto otázku súd vyriešil. Na tomto mieste sám žalovaný uvádza, že žalobkyňa sa žalobou nedomáhala určenia zaradenia do platobnej triedy, predmetom sporu bolo doplatenie rozdielu platu medzi 4 a 5 platovou triedou.

4.2. Tvrdenie, že podané dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, založil žalovaný na presvedčení, že dovolacím súdom dosiaľ neriešenou boli otázky, či „má súd právomoc priznať nárok na platový rozdiel vyplývajúci zo štátnozamestnaneckého pomeru, ak súčasne nemá právomoc rozhodnúť o zaradení štátneho zamestnanca do funkcie a príslušnej platovej triedy?“ a či „má súd právomoc preskúmať pri štátnozamestnaneckom pomere, zaradenie zamestnanca do funkcie a do platovej triedy, ak súčasne nemá právomoc rozhodnúť o zaradení štátneho zamestnanca do funkcie a príslušnej platovej triedy?“ V súvislosti s takto predloženými otázkami žalovaný poznamenal, že súdy prejudiciálne riešili otázku, ktorá nespadá do ich právomoci.

4.3. Z týchto dôvodov žalovaný navrhol rozsudky súdov oboch inštancií zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutých rozhodnutí.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie považuje za nedôvodné, lebo rozhodnutia súdov sú založené na dostatočne odôvodnenej, zrozumiteľnej a racionálnej právnej argumentácii. Nestotožnila sa s argumentáciou žalovaného o nedostatku právomoci súdu konať v tejto veci, predmetom konania nebolo rozhodovanie o zaradení zamestnanca do príslušnej platovej triedy. Z týchto dôvodov navrhla dovolanie odmietnuť.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

I.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď

napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky); podobne, pokiaľ sa v zátvorke uvádza „ÚS.“, ide o odkaz na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky príslušnej spisovej značky (ďalej len „ústavný súd“)].

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

10. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP); v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

11. Vyššie naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

II.

12. Žalovaný v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 420 písm. a/ a f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, alebo ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd sa osobitne zaoberal otázkou,

či predmetná vec patrila do právomoci súdu (§ 420 písm. a/ CSP). V tejto súvislosti treba uviesť, že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány (§ 3 CSP). Iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon (§ 4 CSP). Žaloba v predmetnej veci bola podaná ešte za platnosti predchádzajúcej platnej právnej úpravy, ktorá právomoc upravovala obdobným spôsobom pod ustanovením § 7 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Z citovaného ustanovenia CSP i OSP vyplýva, že civilná právomoc súdov

je determinovaná právnymi vzťahmi, ktoré majú občianskoprávnu, pracovnoprávnu, rodinnoprávnu, obchodnú a hospodársku povahu. A tiež v prípadoch, ak im je táto právomoc zverená iným zákonom. Predmetom súdneho sporu je nedoplatok na plate štátneho zamestnanca za obdobie október 2012 až september 2015 zo štátnozamestnaneckého pomeru, kedy bol účinný zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých predpisov zákonov. Platové náležitosti (plat) štátneho zamestnanca patria medzi nároky vyplývajúce

zo štátnozamestnaneckého vzťahu (porovnaj § 81 až § 114 zákona č. 400/2009 Z. z.). V zmysle § 125 zákona č. 400/2009 Z. z. spory medzi štátnym zamestnancom a služobným úradom

o nároky zo štátnozamestnaneckých vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy. Pokiaľ v tomto spore súdy konali a rozhodli o uplatnenom nároku, konali v rámci právomoci, ktorá im bola zverená zákonom; možno preto uzavrieť, že konanie nie je postihnuté vadou podľa § 420

písm. a/ CSP. Dovolací súd v tejto súvislosti odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/206/2014 z 24. júna 2014, ktorý z hľadiska dovolacieho prieskumu v konaní o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a z neho vyplývajúcej náhrady funkčného platu štátneho zamestnanca v zmysle zákona č. 400/2009

Z. z. nezistil existenciu vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. (nedostatok právomoci súdov).

14. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje aj z § 420 písm. f/ CSP

a k tomu dovolaciemu dôvodu uvádza, že odôvodnenia rozsudkov oboch súdov považuje

za nepresvedčivé (argumentácia v nich má byť vnútorne rozporná), a teda nepostačujúca, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočnenie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo i k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto rozpornosť videl v tom, že i keď súdy konštatovali, že nerozhodovali o zaradení štátneho zamestnanca do funkcie a príslušnej platovej triedy, tieto otázky ale riešili prejudiciálne.

14.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej žalobcami.

14.2. Dovolací súd sa nestotožňuje s dovolateľom ohľadne existencie vnútorného rozporu, lebo ani samotná dovolacia argumentácia rozpor nezakladá, rozpornými nie sú ani súdne rozhodnutia. Je faktom, s ktorým súhlasil i dovolateľ v dovolaní, že súdy viazané žalobou rozhodovali (len) o doplatení rozdielu platu a nerozhodovali o zaradení žalobkyne do konkrétnej funkcie a platovej triedy. Prejudiciálne riešili tiež otázku správneho zaradenia žalobkyne do príslušnej platovej triedy. V kontexte toho sa tu nejedná o žiaden argumentačný rozpor, ani o nezrozumiteľnosť, či inú protirečivosť. Bolo v plnej kompetencii konajúcich súdov vziať zreteľ na všetky relevantné okolnosti prejednávanej veci, tieto prejudiciálne posúdiť a rozhodnúť o predmete sporu.

14.3. K otázke nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu a jej právnym dôsledkom prijalo občianskoprávne kolégium stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. I keď CSP v súvislosti s úpravou dovolania a dovolacieho konania nepozná pojem „iná vada“, tak, ako ho uvádzali ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, je nepochybné, že k

procesným vadám odlišným od väd zmätočnosti (k vadám označovaným predchádzajúcou právnou úpravou ako „iná vada“) môže v praxi všeobecných súdov dochádzať (a dochádza) aj v súčasnosti. Toto stanovisko

je preto v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považované za naďalej aktuálne (1Cdo/228/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/92/2018, 4Cdo/59/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/141/2017, 8Cdo/49/2017). Ústavný súd Slovenskej republiky považuje toto stanovisko za súladné s právnou úpravou obsiahnutou v CSP (I. ÚS 61/2019).

14.4. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

14.5. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú jednotu (I. ÚS 259/2018). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré považoval za nedôvodné odvolacie námietky žalovaného, ktorými sa podľa neho nepodarilo spochybníť podstatu dôvodu, so zreteľom na ktorý prvoinštančný súd čiastočne vyhovel žalobe. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nielen náležitosti v zmysle § 220 CSP, ale je vypracované precízne, s náležitou odbornou starostlivosťou (s odkazom na rozhodnutia dovolacieho súdu), ktorému neunikol žiaden relevantný aspekt prípadu, v kontexte s rozhodnutím súdu prvej inštancie svojím kvalitatívnym odborným obsahom zabezpečuje aj z ústavného hľadiska mieru vysokej ochrany práva na súdnu ochranu i práva na spravodlivý proces. Žalovaný preto v tomto prípade neopodstatnene namieta jeho nepresvedčivosť a nedostatočnosť. Odvolací súd jasným, rozhodným, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho úvahy a z nich vyvedené závery, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Odvolací súd teda procesne nekonal nesprávne, spôsobom zmätočným, ktorým by žalovanému znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

15. Je zrejmé, že žalovaný - z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) - vyvodzuje procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP aj z právnych záverov súdov oboch inštancií, na ktorých založili svoje rozhodnutia. Tvrdí medziiným, že tu neexistuje právny titul na vyplatenie platového rozdielu, pokiaľ príslušný orgán nekonštatoval nesprávne zaradenie žalobkyne do platovej triedy i to, že by žalobkyňa mala reálne vykonávať činnosti, vykonanie ktorých je nad rozsah opisu činnosti jej štátnozamestnaneckého miesta.

15.1. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15.2. Judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na názore, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

16. Nadväzujúc na predchádzajúce body dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania žalovaného z § 420 písm. f/ CSP nevyplýva.

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. a/ a f/ CSP prípustné.

III.

18. Po konštatovaní, že podané dovolanie nie je podľa § 420 písm. a/ a f/ prípustné, pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či jeho prípustnosť nevyplýva z § 421 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

19. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, o d vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (por. sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Pokiaľ by dovolací súd nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

20. Otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine) alebo otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii, alebo interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1Cdo/126/2017, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/221/2017). Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

21. Rozhodnutiu všeobecného súdu (vo veci samej) v civilnom sporovom konaní spravidla predchádza činnosť, v rámci ktorej rieši celý rad otázok, ktoré majú rôzny význam pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje ako bezvýznamné pre svoje rozhodnutie. Vzhľadom na dovolaciu argumentáciu žalovaného treba zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016,

8Cdo/67/2017). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, ktorý by mohol a mal podrobiť posúdeniu všetko, čím sa zaoberal súd prvej a druhej inštancie. Z povahy dovolania a dovolacieho konania vyplýva, že najvyšší súd nemôže posudzovať všetky procesnoprávne a hmotnoprávne otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním).

22. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP musí byť v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje prijať záver o tom, o ktorú otázku (otázky) dovolateľovi ide a či vo vzťahu k nej je daná prípustnosť, prípadne aj dôvodnosť dovolania. Dovolací súd v súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je oprávnený a ani povinný zakladať svoje úvahy na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli pri svojej argumentácii, že ide o otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo o otázku dosiaľ dovolacím súdom neriešenú (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), prípadne otázku, ktorá je dovolacím súdom posudzovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017).

IV.

23. V danom prípade žalovaný zastáva názor, že jeho dovolanie je prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. má určujúci význam vymedzenie právnej otázky, ktorá bola riešená odvolacím súdom, avšak v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

24. V dovolaní dovolateľ uviedol, že dovolacím súdom dosiaľ neriešenými sú otázky: „Má súd právomoc priznať nárok na platový rozdiel vyplývajúci zo štátnozamestnaneckého pomeru, ak súčasne nemá právomoc rozhodnúť o zaradení štátneho zamestnanca do funkcie a príslušnej platovej triedy?“ a či „Má súd právomoc preskúmať pri štátnozamestnaneckom pomere, zaradenie zamestnanca do funkcie a do platovej triedy, ak súčasne nemá právomoc rozhodnúť o zaradení štátneho zamestnanca do funkcie a príslušnej platovej triedy?“

Je nesporné, že súdy v merite veci rozhodovali o doplatení platu a nerozhodovali o zaradení žalobkyne do funkcie a príslušnej platovej triedy. Navyiac otázka právomoci súdu v merite veci bola dovolacím súdom zodpovedaná (vyriešená) pri dovolacom dôvode, ktorý žalovaný uplatnil v zmysle § 420 písm. a/ CSP. Dovolateľ formuláciou položených právnych otázok dostatočne nerozlišuje medzi právomocou súdov konať a rozhodovať vo veci samej (§ 3 a § 4 CSP) a možnosťou súdov riešiť prejudiciálne otázky, od ktorých vyriešenia závisí rozhodnutie súdu vo veci samej, ktoré (ne)spadajú do ich právomoci (§ 194 CSP), tak ako to pri svojom rozhodovaní rozlišoval súd odvolací (porovnaj vyššie bod 3.1, resp. bod 8 až 9.4. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. : ... „Spor medzi štátnym zamestnancom a jeho služobným úradom je súkromnoprávny spor, ktorého rozhodnutie je výslovne zverené súdom. Oprávnenie súdu posúdiť aj takú otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193 je zakotvené priamo v § 194 ods. 1 C. s. p. ... V spore o zaplatenie nedoplatku platu štátneho zamestnanca je však súd oprávnený preskúmať správnosť zaradenia štátneho zamestnanca do konkrétnej platovej triedy ako prejudiciálnej otázky“ (...). Dovolateľ nevychádzal zo záverov odvolacieho súdu, tieto preto nemohol ani spochybniť. Na základe vlastných úvah a názorov sa snažil pristúpiť k formulovaniu právnych otázok. V dôsledku toho sa dovolateľom formulované právne otázky dostali z určitého pohľadu mimo rámec tohto sporu, lebo odvolací súd sa nimi z pohľadu dovolateľa neaoberal. Uplatnený dovolací dôvod

tak dovolateľ nevymedzil spôsobom vyplývajúcim z § 431 až § 435 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP, t. j. neuviedol konkrétne, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne

a v čom táto nesprávnosť spočíva (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolateľom formulované otázky nemajú teda charakter takej otázky, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd dospel preto k záveru, že nebol tak splnený jeden zo základných predpokladov prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. V takomto prípade je tu bez ďalšieho dôvod na odmietnutie dovolania.

25. Dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil.

25.1. Prejudiciálne otázky sú také otázky, ktoré samy nie sú predmetom daného konania, ale od ktorých vyriešenia závisí rozhodnutie súdu vo veci samej. Zo zákona (§ 194 CSP) vyplýva, že prejudiciálne otázky môže súd v civilnom konaní posúdiť sám, bez ohľadu na to, či tieto patria alebo nepatria do jeho právomoci. Výnimkou sú len rozhodnutia uvedené v § 193 CSP. Možnosť prejudiciálneho posúdenia otázok súdmi, ktoré nepatria do ich právomoci, vyplýva priamo zo zákona (§ 135 OSP, teraz § 194 CSP) a vychádza z nej i doterajšia judikatúra odvolacieho súdu (napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky z 8. februára 2018, sp. zn. 3Cdo/189/2017 bod 13.3 a 13.4; z 26. septembra 2018, sp. zn. 4Cdo/4/2018 bod 16).

25.2. K právnemu záveru, že prejudiciálne otázky môže súd v civilnom konaní posúdiť sám, bez ohľadu na to, či tieto patria alebo nepatria do jeho právomoci, dospel dovolací súd už vo viacerých rozhodnutiach. Napríklad v rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/189/2017 a sp. zn. 4Cdo/4/2018 súdy zhodne uviedli, že pokiaľ nešlo o otázku, v prípade ktorej sa na občianskoprávny súd vzťahovala viazanosť rozhodnutím príslušného orgánu (§ 135 ods. 1 O. s. p.), prípadne o otázku už vyriešenú rozhodnutím príslušného orgánu, z ktorého bol súd povinný vychádzať (§ 135 ods. 2 veta druhá O. s. p.), bol občianskoprávny (civilný) súd v zmysle § 135 ods. 2 veta prvá O. s. p. oprávnený zaoberať sa aj otázkami nepatriacimi inak do jeho právomoci, a to za účelom vytvorenia si vlastného prejudiciálneho záveru významného z hľadiska ním vedeného konania patriaceho do jeho právomoci; záver ktorý potom o týchto otázkach prijal, nevyjadroval formou meritórneho rozhodnutia. V dovolacom prieskume dovolací súd vo viacerých veciach akceptoval potrebu i opodstatnenosť prejudiciálneho riešenia otázok, patriacich iným orgánom ako súdom, pri zaraďovaní zamestnancov pôsobiacich vo verejných službách do správnej platovej triedy, na čo poukázal v rozhodnutí i odvolací súd, vid' bod 9 až 9.4 jeho odôvodnenia (napr. sp. zn. 3Cdo/80/2018, 3Cdo/31/2008, 2Cdo/267/2013, 6Cdo/288/2012, 4Cdo/5/2007).

25.3. Žalovaný teda neopodstatnene tvrdí, že predmetné otázky neboli dosiaľ dovolacím súdom vyriešené a že jeho dovolanie je preto prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

26. Z týchto dôvodov najvyšší súd uzatvára, že žalovaný nedôvodne vyvodzuje prípustnosť jeho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

V.

27. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie podané žalovaným podľa ustanovení § 420 písm. a/ a f/ CSP nie je prípustné, preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP a podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP z dôvodu, že nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a zároveň pre náležité nevymedzenie odvolacieho dôvodu podľa § 431 až 435 CSP, ho odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

28. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019).

30. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 veta druhá v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v súlade so zásadou úspechu priznal žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.